

Proves d'accés a la universitat

Llengua i cultura llatines

Sèrie 1

Qualificació			TR
Exercicis	1		
	2		
	3		
	4		
Suma de notes parcials			
Qualificació final			

Etiqueta de l'estudiant

Ubicació del tribunal .....

Número del tribunal .....

Etiqueta de qualificació

Etiqueta de correcció

La prova consta de quatre exercicis. Feu l'exercici 1 (traducció). Trieu UNA de les dues opcions (A o B) de l'exercici 2 (morfosintaxi i etimologia) i resoleu-la, UNA de les dues opcions (A o B) de l'exercici 3 (cultura llatina i el seu llegat) i resoleu-la i UNA de les dues opcions (A o B) de l'exercici 4 (exposició d'un tema de cultura llatina i el seu llegat) i resoleu-la.

---

1. Exercici de traducció

[4 punts]

Feu la versió del text següent:

Un cop Cèsar arriba a Britània, fa desembarcar les tropes i ho disposa tot per anar a l'encontre de l'enemic

Caesar, exposito exercitu et loco castris idoneo capto, ubi ex captiuis hostium locum cognouit, cohortes decem ad mare reliquit et equites trecentos, ut praesidio nauibus essent; praesidio

Q. Atrium praefecit et ipse ad hostes contendit.

Juli CÈSAR. *Guerra de les Gàl·lies*, V, 9, 1

Lèxic subratllat (per ordre alfabètic):

castra, -orum (n. pl.): campament.

expono, exposui, expositum (3a, tr.): (naut.) desembarcar, fer baixar [d'una nau].

idoneus, -a, -um: apte, apropiat per a (amb dat.).

locus, -i (m.): lloc, indret; (mil.) posició.

praeficio, praefeci, praefectum (3a, tr.): posar al capdavant de (amb ac. de persona i dat. de cosa).

praesidium, -i (n.): protecció, (mil.) guarnició, destacament; *praesidio esse*, servir de protecció a (amb dat.).

Q. Atrius, -i (m.): Quint Atri (oficial romà).

relinquo, reliqui, relictum (3a, tr.): deixar.

ubi (conj.): quan.

2. Exercici de morfosintaxi i etimologia

[2 punts]

OPCIÓ A

2.1. Morfosintaxi [1 punt]

a) Digueu com s'anomena la construcció formada per *exposito exercitu*; expliqueu els elements que la constitueixen i la relació sintàctica existent entre ells.

b) Indiqueu el subjecte i el complement directe del verb *reliquit*.

2.2. Etimologia [1 punt]

a) Esmenteu dos cultismes derivats o compostos a partir dels ètims llatins:

— *locus, -i*:

— *capio, capere, cepi, captum*:

b) Indiqueu amb quin mot llatí del text estan relacionades etimològicament les paraules:

— *decenni*:

— *incògnita*:

OPCIÓ B

2.1. Morfosintaxi [1 punt]

a) Digueu com s'anomena la construcció formada per *loco castris idoneo capto*; expliqueu els elements que la constitueixen i la relació sintàctica existent entre ells.

b) Indiqueu quina funció sintàctica fa el sintagma preposicional *ad hostes* respecte al verb *contendit*.

2.2. Etimologia [1 punt]

a) Esmenteu dos cultismes derivats o compostos a partir dels ètims llatins:

— *navis, -is*:

— *facio, facere, feci, factum*:

b) Indiqueu amb quin mot llatí del text estan relacionades etimològicament les paraules:

— *hostil*:

— *cognitiu*:

3. Exercici de cultura llatina i el seu llegat

[2 punts]

OPCIÓ A

[Cada resposta correcta val 0,5 punts; les respostes errònies no seran penalitzades]

Escriviu en els espais en blanc el llatanisme que considereu més adient per a completar cadascuna de les frases següents. Tingueu en compte que l'heu de triar de la llista que trobareu a continuació de les frases i que no en podeu repetir cap.

- 3.1. El portaveu del govern, en la roda de premsa, va explicar _____ totes les mesures aprovades pel Consell de Ministres.
- 3.2. Al meu pare li encanta anar a buscar bolets; troba que omplir-ne el cistell és el _____ de la felicitat.
- 3.3. El premi Cámara d'Or és un guardó del Festival de Canes a la millor _____ presentada en una de les seves seccions.
- 3.4. La narrativa de Faner és molt _____, és un cas especial dins la narrativa catalana contemporània.

Llatínismes: *ínterim, sui generis, maremàgnum, rictus, coitus interruptus, ídem, placebo, ad kalendas Graecas, súmmum, vox populi, beatus ille, in fragranti, opera prima, lapsus, in extenso, referèndum.*

OPCIÓ B

[Cada resposta correcta val 0,5 punts; per cada resposta incorrecta es descomptaran 0,16 punts i per les qüestions no contestades no hi haurà cap descompte]

Encercleu la lletra que correspon a l'opció correcta en cada cas.

- 3.1. En una epopeia
  - a) només es narren fets verídics.
  - b) es ridiculitzen els vicis de la societat contemporània.
  - c) es relaten gestes heroiques.
  - d) predomina l'expressió dels sentiments i les emocions de l'individu.
- 3.2. Terenci va escriure
  - a) poesia elegíaca.
  - b) discursos polítics.
  - c) prosa historiogràfica.
  - d) comèdies.
- 3.3. El poeta Horaci va formar part del cercle artístic
  - a) dels *poetae novi*.
  - b) de Mecenas.
  - c) de Messala Corví.
  - d) dels Escipions.
- 3.4. La part de la retòrica que s'ocupa de la tria dels mots per a exposar les idees amb l'ornament i els recursos estilístics apropiats s'anomena
  - a) *inuentio*.
  - b) *elocutio*.
  - c) *actio*.
  - d) *memoria*.

4. Exercici d'exposició d'un tema de cultura llatina i el seu llegat

[2 punts]

OPCIÓ A

Llegiu el passatge de sota, que pertany a una de les lectures obligatòries, i observeu la imatge de la pintura de Giuseppe Cesari (1568-1640) de la vostra dreta. Elaboreu un text expositiu de quinze línies com a mínim (unes cent cinquanta paraules) en què respongueu a les qüestions següents:

- A quina obra i a quin episodi concret d'aquesta obra pertany el passatge.
- Qui n'és l'autor, en quin entorn literari va desenvolupar la seva producció i quin càstig se li va imposar per causa d'un dels seus poemes.
- Qui són els protagonistes de l'episodi i quines són les circumstàncies en què es troben.
- En quin punt del relat cal situar el passatge.
- Qui diu «Ara conta que m'has vist sense vels; si pots contar-ho, t'és llegut» i per què ho diu.
- Quines seran les conseqüències de la trobada dels protagonistes i com acabarà, finalment, el jove a qui s'adreça la interpellació anterior.

Tot d'una que va entrar a la cova que les fonts ruixaven, les nimfes, nues com eren, es percutiren el pit en veure l'home i amb xiscles sobtats van omplir tot el bosc [...]. Tot i que era espès l'esbart de les companyes, ella es va estar de costat i va girar endarrere la cara; hauria volgut tenir a punt les sagetes, però va prendre les aigües que li eren a mà i va mullar el rostre viril i ruixant-li la cabellera amb les ones venjadores afegí aquestes paraules, que li anunciaven el pròxim malastre: «Ara conta que m'has vist sense vels; si pots contar-ho, t'és llegut.»

(Traducció d'Adela M. Trepal i Anna M. de Saavedra)

OPCIÓ B

La Paeria de Lleida demana ajudes per a les termes romanes de Remolins

La Paeria té la intenció d'iniciar durant aquest mandat la recuperació i museïtzació com a centre d'interpretació de les antigues termes romanes de Cardenal Remolins, com a part d'un futur Museu d'Història de la Ciutat, a l'antiga farinera La Meta. Fa dues dècades que el solar de Remolins on es troben aquests vestigis d'època romana està tancat i abandonat, i la seua restauració és una reiterada reivindicació dels comerciants de la zona.

Per poder dur a terme la rehabilitació d'aquest patrimoni històric, l'Ajuntament ha sol·licitat una ajuda dins de la línia del 2 % cultural que impulsa el Govern central.

Fragment extret del diari *Segre* [en línia] (28 desembre 2023)

La notícia precedent fa referència a un monument emblemàtic de la Lleida romana, del qual encara es conserven força vestigis. En quinze línies com a mínim (unes cent cinquanta paraules), desenvolupau el tema: *La ciutat romana de Lleida*, contestant les qüestions següents:

- Digueu el nom llatí de la ciutat i la cronologia de la seva fundació.
- Especifiqueu quin poble iber ocupava abans la zona i el nom del nucli habitat anterior a la fundació romana.
- Comenteu el paper històric transcendent de la ciutat a la Hispània del segle I aC; esmenteu el principal conflicte bèl·lic que hi tingué lloc.
- Digueu quin famós líder romà va participar en aquest conflicte i va relatar els fets en una obra; especifiqueu el títol d'aquesta obra.
- Descriviu l'estructura urbanística de la ciutat en relació amb les característiques topogràfiques del seu emplaçament.
- Tenint en compte la notícia precedent del diari *Segre*, esmenteu les principals restes romanes conservades en la Lleida actual.

--	--

--	--

Etiqueta de l'estudiant

Institut
d'Estudis
Catalans